

ODLOK O ZAŠČITI ZGODOVINSKEGA PODROČJA MESTA ŠKOFJA LOKA

Na podlagi 10. člena Zakona o varstvu kulturnih spomenikov v SR Sloveniji (Ur. list LRS, št. 26—256/61) in 8. člena statuta občine Škofja Loka je občinska skupščina Škofja Loka na seji dne 19. junija 1963 sprejela

odlok o zaščiti zgodovinskega področja mesta Škofje Loke

1. člen

Zgodovinsko področje mesta Škofje Loke je zaradi svoje zgodovinske, urbanistične in umetnostne vrednosti za družbeno skupnost v celoti proglašeno za kulturni spomenik in se vnese v register kulturnih spomenikov, ki ga vodi Medobčinski zavod za spomeniško varstvo Ljubljana in Zavod za spomeniško varstvo SRS v Ljubljani.

2. člen

Zgodovinsko področje mesta Škofje Loke obsega mestno jedro Škofje Loke in jedri pripadajočih naselij Stare Loke in Puštala. Meja zaščitenega področja poteka takole:

a) Meja zaščitenega področja Škofje Loke in Puštala poteka od Kamnitega mostu po desnem bregu Selščice do tovarne LTH, po obzidju grajskega vrta do razcepa poti za gradom s potjo na Lubnik ob parceli št. 501/77 (KO Škofja Loka), od tu v ravni črti do tromeje parcel št. 501/75, 501/78 in 501/83, po zahodnih oziroma južnih mejah parcel št. 501/82, 44, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 94, 95, 593, 586/1 in 284 (vse KO Škofja Loka), čez okrajno cesto Škofja Loka — Poljane na vozno pot v Spodnji Karlovec, s poti po meji parcele št. 224/1 do Poljanščice, po Puštalski brvi čez Poljanščico, po pešpoti do kopaljšča, po novi cesti do Puštalskega gradu, od gradu do vključno Hriba, zajemajoč stavbe na obeh straneh ceste, po tej cesti do Puštalskega mostu, po levem bregu Poljanščice in po desnem bregu Selščice do Kamnitega mostu.

Na levem bregu Selščice spada v zaščiteni območje še: hiši ob Kamnitem mostu (Cesta talcev št. 1 in 2), Koširjeva domačija z mlinom (Mlinska ulica št. 3 in 5) in Krevsova domačija (stanovanjsko poslopje, Mlinska ulica št. 2), mlin (Mlinska ulica št. 9), žaga in žagarske naprave, leseni most, jezovi in zelene površine na otoku (parc. št. 1).

b) Meja zaščitenega področja v Stari Loki poteka v loku od hiše Stara Loka št. 5 (Dolenčeva hiša ob zelenem pasu) mimo gasilskega doma v Stari Loki do odcepa poti v Virlog, po tej poti do vaškega trga s kužnim znamenjem za cerkvijo v Stari Loki, za župniščem, po obzidju okrog vrta Starološkega gradu (Dom slepih) do Prifarškega potoka in po vrhni terasi do križišča pred Dolenčevo hišo (Stara Loka št. 5).

Zgoraj vpisane meje so vrisane na kopijo katastrske mape Škofje Loke 1:28880, ki je sestavni del tega odloka.

3. člen

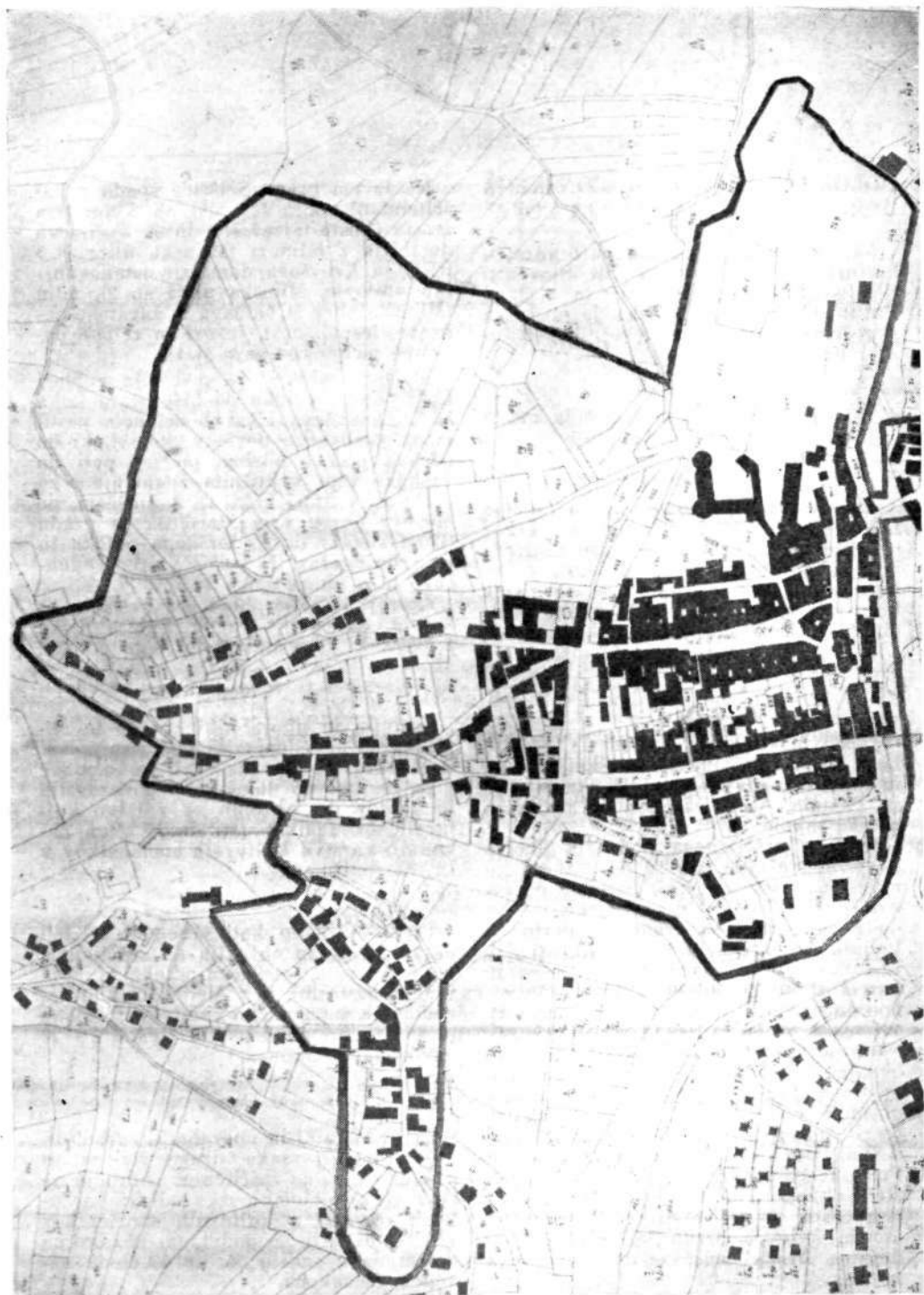
Lastniki in uporabniki zgradb in objektov na navedenem območju so dolžni le-te varovati in vzdrževati in se glede tega ravnati po določilih o obveznostih imetnikov ter ukrepil za varstvo kulturnih spomenikov (16. do 35. člen Zakona o varstvu kulturnih spomenikov v LR Sloveniji).

4. člen

Pred kakršnim koli posegom in deli na zgradbah in objektih na zaščitenem področju iz 2. člena tega odloka se mora vsakdo posvetovati z Medobčinskim zavodom za spomeniško varstvo Ljubljana in se ravnati po določilih členov 23—27 navedenega zakona.

5. člen

Če se lastniki in uporabniki zgradb in objektov ter vsaka druga fizična in pravna oseba na zaščitenem področju ne ravnajo po določilih tega odloka in Zakona o varstvu kulturnih spomenikov v LR Sloveniji, so podvrženi kazenskim določilom v smislu 56. do 62. člena navedenega zakona.

Spomeniškovarstveno zaščiteno področje Skofje Loke in Pašula

Spomeniškovarstveno zaščiteno področje okoli Krevsove domačije in v Stari Loki

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave na krajevno običajen način.

Številka: 65-5/65-2.

Škofja Loka, dne 19. VI. 1965

Predsednik
občinske skupščine
Milan Osovnikar l. r.

SLIKARJU GVIDONU BIROLLI V SPOMIN

V noči med 28. in 29. majem 1965 je v svojem dvainosemdesetem letu v Ljubljani umrl loški rojak in ustanovni član Muzejskega društva v Škofji Loki, akademski slikar Gvidon Birolla. Kot zastopnik imenovanega društva se je od pokojnika na njegovem pogrebu poslovil podpisani z naslednjimi besedami:

Od spoštovanega pokojnika se poslavljam v imenu Muzejskega društva v Škofji Loki in v imenu njegovih prijateljev in znancev Ločanov.

Kakor piše rojstni list, je bil Gvidon Birolla Tržačan, toda po rodu in po srcu je bil Ločan. Ko mu je — še otroku — umrl oče, trgovec v Trstu, se je z materjo, ki je bila Ločanka, preselil v

Škofjo Loko in tam preživel svoja otroška in mladostna leta. Zgodovinsko mesto s tesnimi, vegastimi ulicami, starinska hišna pročelja, ki jih je starost prekrila s posebno patino, mogočni grad nad mestom, ki je v njegovi mladosti kazal še značilne srednjeveške poteze, bregovi in tolmuni Sore, mlini in žage ob reki, gotske cerkve s čudovitimi freskami in zlatimi oltarji, Lubnik in sredogorski vrhovi, ki stražijo nad Loko in Sorškim poljem, so v mladem Gvidonu budili smisel za slikovitost in romantiko in so vtisnili svojski pečat vsemu njegovemu umetniškemu delu.

Sila razmer ga je odtrgala od idilne Loke in ga prestavila v stvarno življenje gospodarstvenika. Blag in nežno čuteč, vnet za lepoto, se je moral spoprijeti s težkimi tehničnimi in gospodarskimi problemi. Delaven in vztrajen, pošten in pravičen, kakor je bil, se je tudi v realnem življenju izkazal za moža na svojem mestu. Pri obilju poslov, ki so navadno v nasprotju z umetnostjo, pa vendar ni prenehalo njegovo slikarsko delo in tudi ni zamrla njegova navezanost na Loko.

Ko je po vojni postal samo umetnik, je Loka spet močno priklenila njegovo pozornost nase. S kakšnim veseljem je prihajal ribarit v tihe kotičke ob Sori in na obiske v mesto! Mladostna naveza-